

Ideasta toteutukseen: Kokeilun seuranta, loppuraportti ja seuraavat askeleet

Kokeile ja kehity – uusia mahdollisuuksia maatilalle

21.4.2026

Hannu Laturi

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Kokeile ja Kehity – uusia mahdollisuuksia maatilalle

- Toteuttajana Suomen Yrittäjäopisto Leader Aisaparin alueella.
- Hankkeen tavoite: aktivoida maatilayrittäjiä hyödyntämään maatalouden kokeilutukea ja kehittämään uutta liiketoimintaa
- Webinaarit, työpajat, virtuaalitapaamiset, yritysvierailut ja podcastit
- Tuloksena avoimesti jaettava materiaali ja uudet kokeilut.

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Maatalouden kokeilutuki – mitä, kenelle ja miten?

- **Kenelle:** maatilat, yritykset, osuuskunnat (ei rajoitu vain tiloihin)
- **Mitä:** rahoitusta uutuusarvoa sisältäviin kokeiluihin
 - esim. uudet tuotantomenetelmät, tuotteet, markkinakanavat, eläintenpidon ratkaisut
- **Mihin voi käyttää:** vuokrat, tarvikkeet, matkat, koulutus/asiantuntija, pienet kokeiluhankinnat
- **Ei voi käyttää:** eläinten hankintaan tai jo olemassa olevan toiminnan jatkamiseen
- **Tuen määrä:** 2 500 €, 5 000 € tai 7 500 € (kertakorvaus, max 7 500 € kaudella)
- **Kesto:** enintään 3 vuotta
- **Hakeminen:** Leader-ryhmän kautta, haku Hyrrä-palvelussa

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Missä mennään webinaarisarjassa?

- Aiemmin olemme käsitelleet:
 - Liiketoimintaidean tunnistamista
 - Asiakas- ja markkinatarpeen arviointia
 - Kokeilun taloudellista järkevyyttä
 - Markkinointia ja näkyvyyttä
 - Kokeilutuen hakemista Hyrrässä
- Tämä päättää webinaarisarjan ja keskitymme:
 - Seurantaan
 - Loppuraporttiin
 - Oppien hyödyntämiseen.

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Webinaarin tavoite

- Tämän webinaarin tavoitteena on auttaa hahmottamaan, mitä asioita kokeilun loppuraportissa on hyvä kuvata ja arvioida.
- Käymme läpi:
 - Millaisiin kysymyksiin vastaamalla syntyy selkeä ja riittävä loppuraportti
 - Miten kokeilun toteutusta, havaintoja ja oppeja voi sanoittaa
 - Miten kokeilun tulokset voidaan koota ymmärrettävään muotoon
- Tavoitteena on helpottaa oman kokeilun jäsentämistä, kokeilun arviointia ja kokeilun oppien hyödyntämistä jatkossa.
- Webinaari ei ole virallinen ohje loppuraportin tekemiseen, vaan käytännönläheinen tuki kokeilun dokumentointiin ja oppien kokoamiseen.

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Konkreettinen esimerkki koko webinaarin ajan

- Käytämme esimerkkinä kuvitteellista kokeilua, joka esiteltiin edellisessä webinaarissa hakemusesimerkkinä.
- Kokeilun nimi: Hevosen ruokinnan automatisoinnin kokeilu
- Näytämme, miten tätä kokeilua:
 - Seurataan käytännössä
 - Arvioidaan kokeilun jälkeen
 - Kuvataan loppuraportissa

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Kokeilun lähtökohta

- Taustalla kokeilussa on:
 - Hevosten ruokinta useita kertoja vuorokaudessa
 - Ruokinnan aiheuttama työmäärä ja sitovuus
 - Tarve järjestää ruokintaa nykyistä useammin
- Kokeilun perusajatus → Voidaanko ruokintaa automatisoimalla:
 - Vähentää työaikaa
 - Parantaa ruokinnan säännöllisyyttä
 - Tukea hevosten hyvinvointia

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Kokeilun tavoite

- Kokeilun tavoitteena on:
 - Kehittää ja testata yksinkertainen automaattinen heinänjakoratkaisu
 - Kokeilla ratkaisua käytännössä talliympäristössä
 - Saada tietoa ratkaisun:
 - Toimivuudesta
 - Vaikutuksesta työaikaan
 - Kehitystarpeista
- Tavoitteena ei ole valmis tuote, vaan käytännön testaus ja oppiminen.

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä kokeilun loppuraportissa on hyvä tehdä?

- Kokeilun loppuraportissa ei haeta täydellistä vastausta.
Tarkoituksena on:
 - Kuvata, mitä kokeilussa tehtiin
 - Arvioida, miten kokeilu toimi
 - Kirjata, mitä opittiin
 - Pohtia mitä tästä seuraa
- Raporttia voisi kuvata ”oppimisen yhteenvetona”

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Hyvä loppuraportti vastaa näihin kysymyksiin

- Hyvä ja riittävä loppuraportti syntyy, kun vastaat esimerkiksi:
 - Mitä kokeilussa haluttiin selvittää?
 - Miten kokeilu käytännössä toteutettiin?
 - Mikä toimi ja mikä ei?
 - Mitä havaintoja kokeilun aikana tehtiin?
 - Mitä opittiin kokeilusta?
 - Miten tätä tietoa hyödynnetään jatkossa?
- Seuraavissa dioissa katsomme näitä konkreettisin esimerkein.

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Seuranta osana kokeilua

- Loppuraportti perustuu kokeilun aikana tehtyihin havaintoihin.
- Tässä kokeilussa seurattiin esimerkiksi:
 - Laitteen teknistä toimivuutta
 - Käyttöön liittyviä häiriöitä
 - Työajan muutosta
 - Hevosten käyttäytymistä ja sopeutumista
 - Käytettävyyttä arjessa

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Esimerkki käytännön seurannasta

- Kokeilun aikana havaittiin muun muassa:
 - Laite jakoi heinän suunnitellusti useita kertoja päivässä
 - Käyttöönotto vaati alkuvaiheessa säätöä
 - Hevosten ruokintakäyttäytyminen tasoittui
 - Manuaaliseen heinänjakoon käytetty aika väheni

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä kaikkea loppuraportissa voi tuoda esiin?

- Loppuraportti voi sisältää muutakin kuin yleiskuvauksen kokeilusta.
- Hyvä raportti voi kuvata esimerkiksi:
 - Miten kokeilu eteni käytännössä
 - Millaisia ratkaisuja testattiin
 - Mitä jouduttiin muuttamaan matkan varrella
 - Millaisia valintoja tehtiin ja miksi

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Kokeilun toteutus käytännössä

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: mitä tehtiin, millä tavalla, miksi näin):
 - *Kokeilussa kehitettiin ja testattiin automaattinen heinänjakoratkaisu hevosten ruokintaan talliympäristössä. Ratkaisu toteutettiin kokeiluluonteisesti prototyyppinä, jotta sen toimivuutta voitiin arvioida käytännössä ilman suuria investointeja. Kokeilu rajattiin yhteen talliin ja rajattuun eläinmäärään, jotta kokonaisuus pysyi hallittavana ja muutoksiin pystyttiin reagoimaan nopeasti kokeilun aikana.*
- Tässä avataan
 - Mitä tehtiin
 - Millä tasolla
 - Mitä rajattiin
 - Miksi tämä toteutustapa valittiin

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Asiantuntijan hyödyntäminen

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: hyödynnettiinkö asiantuntijaa, mitä hän teki):
 - *Kokeilussa hyödynnettiin asiantuntijaosaamista ratkaisun suunnitteluvaiheessa. Asiantuntijan kanssa käytiin läpi erilaisia teknisiä toteutusvaihtoehtoja sekä pohdittiin, millainen automaattinen heinänjakoratkaisu soveltuu talliympäristöön ja hevosten ruokintaan. Asiantuntijan roolina oli tukea ratkaisun peruseriaatteiden määrittelyä ja auttaa tunnistamaan mahdollisia riskejä jo ennen toteutusvaihetta.*
- Tässä avataan:
 - Käytettiinkö asiantuntijaa
 - Missä vaiheessa
 - Mitä konkreettista hyötyä siitä oli

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Rakentaminen, hankinnat ja oma työ

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: rakennettiinko itse, hankittiinko, miksi):
 - *Ratkaisun toteutuksessa yhdistettiin omaa tekemistä ja tarvittavia hankintoja. Osa ratkaisusta rakennettiin itse, jotta kokeilua voitiin muokata joustavasti käytännön kokemusten perusteella. Tarvittavat komponentit ja materiaalit hankittiin ulkopuolelta silloin, kun niiden toteuttaminen itse ei ollut tarkoituksenmukaista tai kustannustehokasta. Tämä mahdollisti kokeilun toteuttamisen kohtuullisilla kustannuksilla ja kokeilun tavoitteisiin nähden riittävällä tasolla.*
- Tässä avataan:
 - Mitä tehdään itse
 - Mitä ostettiin
 - Miksi tämä jako valittiin

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Tiedonhankinta ja muiden ratkaisujen huomioiminen

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: mistä tietoa, vierailtiinko, keskusteltiinko):
 - *Ratkaisun suunnittelussa hyödynnettiin olemassa olevaa tietoa hevosten ruokintaan liittyvistä automaattoratkaisuista. Tietoa kerättiin muun muassa verkosta, keskusteluista muiden hevostalouden toimijoiden kanssa sekä selvittämällä, millaisia ratkaisuja muualla on käytössä. Näin pyrittiin välttämään ilmeisiä ongelmia ja hahmottamaan realistinen taso kokeilulle ennen varsinaista toteutusta.*
- Tässä avataan:
 - Mistä tieto tuli
 - Oliko benchmarkkausta
 - Miten tieto vaikutti ratkaisuihin

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Dokumentointi ja kuvien hyödyntäminen

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: dokumentoitiinko, oliko kuvia, miksi):
 - *Kokeilun etenemistä dokumentoitiin kokeilun aikana kirjaamalla keskeisiä havaintoja sekä ottamalla kuvia ratkaisun eri vaiheista. Kuvia hyödynnettiin erityisesti ratkaisun rakenteen, käyttöönoton ja käytännön toiminnan kuvaamisessa. Dokumentointi helpotti kokeilun arviointia ja tukee kokeilun tulosten ymmärtämistä myös jälkikäteen.*
- Tässä avataan:
 - Oliko kuvia
 - Miksi niitä otettiin
 - Mihin niitä käytettiin

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Haasteet ja rajaukset

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: mitä ei saatu tehtyä, mitä jouduttiin rajaamaan):
 - *Kokeilun aikana tunnistettiin myös haasteita, jotka vaikuttivat ratkaisun kehittämiseen. Kaikkia alkuperäisiä ajatuksia ei ollut mahdollista toteuttaa kokeilun aikataulun ja resurssien puitteissa, minkä vuoksi kokeilua rajattiin ja ratkaisu pidettiin yksinkertaisena. Näitä rajoituksia pidettiin kuitenkin kokeilun kannalta perusteltuina, sillä ne tukivat kokeilun hallittavuutta ja oppimistavoitteita.*
- Tässä avataan:
 - Mitä jäi pois
 - Miksi rajattiin
 - Miten rajaukset linkittyvät kokeilun tavoitteeseen

Mitä opittiin tästä kokeilusta?

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: tekninen oppi, käytännön oppi, eläinten näkökulma):
 - *Kokeilu tuotti tietoa sekä ratkaisun teknisestä toimivuudesta että sen käytännön soveltuvuudesta talliympäristöön. Kokeilun perusteella saatiin parempi ymmärrys siitä, millaisia vaatimuksia automaattinen ruokintaratkaisu asettaa sekä käyttäjälle että eläimille. Lisäksi kokeilu toi esiin kehitystarpeita, joita voidaan hyödyntää mahdollisessa jatkokehityksessä.*
- Tässä avataan:
 - Mitä konkreettista opittiin
 - Mitä tämä tarkoittaa jatkon kannalta

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Kokeilun hyödyntäminen jatkossa

- Esimerkkimuotoilu (vastaa: mihin tätä käytetään nyt):
 - Kokeilun tuloksia hyödynnetään ensisijaisesti tilan oman toiminnan kehittämisessä. Kokeilu antaa pohjaa arvioida, kannattaako ratkaisua kehittää edelleen tai laajentaa sen käyttöä. Lisäksi kokeilu tarjoaa realistista tietoa siitä, millaisin edellytyksin automaattinen ruokintaratkaisu voisi toimia osana tallin arkea myös pidemmällä aikavälillä.
- Tässä avataan:
 - Mihin tuloksia käytetään
 - Miten kokeilu tukee päätöksentekoa

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Yhteenveto

- Hyvä loppuraportti syntyy, kun:
 - Kuvaat, mitä teit
 - Kerrot, mitä kokeilusta opit
 - Teet näkyväksi myös keskeneräisyyden ja rajaukset

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

Kiitos!

- **Lisätietoa hankkeesta:** *Kokeile ja kehity* – hanke <https://www.syo.fi/agri/kokeile-ja-kehity-uusia-mahdollisuuksia-maatilalle/>
- **Hankkeen yhteyshenkilö:** Hannu Laturi, hannu.laturi@syo.fi, 040 641 2567
- **Hae kokeilutukea:**
 - Ota yhteyttä paikalliseen Leader-ryhmään
 - Leader Aisapari: Mervi Niemi-Huhdanpää, mervi.niemi-huhdanpaa@aisapari.net, 0500 765 871
 - Haku Hyrrä-asiointipalvelussa
- **Seuraa:** Facebook & Instagram: @syoagri

Kokeile ja kehity
– uusia mahdollisuuksia maatilalle

 Suomen
Yrittäjäopisto

 LEADER
Aisapari

Euroopan unionin
osarahoittama

